

2024-03-04

Utbildningsdepartementet
Universitets- och högskoleenheten

REMISSVAR (U2023/03200)

Centrala studiestödsnämndens förslag på regelförenklingar inom omställningsstudiestödet och kompletterande promemoria från Utbildningsdepartementet

Sammanfattning, förslag på regelförenklingar inom omställningsstudiestödet

I Centrala studiestödsnämndens (CSN) promemoria presenteras olika förslag på hur regelverket kring omställningsstudiestödet skulle kunna förändras för en mer effektiv handläggning, utan att riskera det grundläggande syftet med reformen. Förslagen i avsnitt 4 har hanterats i en tidigare remiss och detta remissvar avser övriga delar i promemorian. CSN föreslår ett ikraftträdande den 1 juli 2024.

Den svenska arbetsmarknaden står inför stora utmaningar med en ökad arbetslöshet i kombination med en utbredd brist på kompetens och arbetskraft. Den gröna omställningen och den snabba teknologiska utvecklingen är bidragande faktorer till att jobb förändras och ställer nya krav på arbetskraften. Grundtanken med omställningsstudiestödet är att motivera fler att kompetensutveckla sig och fylla på med kunskaper under arbetslivet, samt öppna upp individens möjlighet att ställa om och byta bana. Det är därför glädjande att stödet har blivit populärt. Den långa handläggningstiden hos CSN har dock grusat reformen och det är nu viktigt att takten i CSN:s hantering av ansökningar ökar. Regelverket kring omställningsstudiestödet är komplext och CSN gör bedömningen att förenklingar krävs för att det ska vara möjligt att automatisera handläggningen och därmed få en effektivare och mer rättssäker process. I ett sådant förändringsarbete är det dock av största vikt att se till att det grundläggande syftet med stödet inte påverkas, samt att målgruppen för stödet inte ändras i någon större utsträckning.

Saco tillstyrker CSN:s förslag om regelförenklingar i sin helhet. Saco instämmer i CSN:s bedömning att föreslagna ändringar bör kunna leda till en effektivare handläggning, utan att riskera det grundläggande syftet med reformen.

Kompletterande promemoria från Utbildningsdepartementet

Utbildningsdepartementet gör bedömningen att CSN:s förslag bör ha ett senare datum för ikraftträdande. De menar att då förslagen i avsnitt 5 bland annat innefattar ändringar i lagen (2022:856) om omställningsstudiestöd krävs längre avsatt tid för remittering, Lagrådets granskning och behandlingen av lagförslaget i riksdagen. Utbildningsdepartementet föreslår ett ikraftträdande den 1 januari 2025 för att tillämpas första gången för ansökningar som avser studier som påbörjas efter den 30 juni 2025.

Saco hade gärna sett ett så snabbt ikraftträdande av förslagen som möjligt för att inte riskera minska intresset och förtroendet för stödet. Det är dock viktigt att arbetet sker på ett rättssäkert sätt med god förankring. Bedömer Utbildningsdepartementet att processen kräver längre tid, **ställer sig Saco bakom departementets förslag.**

Slutligen vill Saco påtala att parter från såväl privat som offentlig sektor har undertecknat avtalet om omställningsstudiestöd. För att nå största legitimitet och kvalitet hade det varit rimligt om samtliga avtalstecknande parter informerats och konsulteras under arbetet med regelförenklingar. Saco ställer sig också frågande till varför inte alla berörda och avtalstecknande parter är direkta remissinstanser i dessa remissförfaranden.

Saco hänvisar även till bilagda remissvar från Sacoförbunden Akademikerförbundet SSR, Akavia och Sveriges Arbetsterapeuter.

Med vänlig hälsning,

Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist
Samhällspolitisk chef

Hedvig Modin
Utredare